

NEVŞEHİR'İN SOMUT OLMAYAN KÜLTÜREL MİRASININ TESPİTİ, DERLENMESİ VE ENVANTERİNİN OLUŞTURULMASI

Proje Yürütücüsü

**Dr. Öğr. Üyesi Tugba GÖNEL
SÖNMEZ**

Bu çalışma DKMP23-1 No'lu İhtisaslaşma Projesi kapsamında yürütülmektedir.

01.06.2023 - 31.05.2025

“ PROJENİN AMACI ”

Nevşehir ilinin somut olmayan kültürel miras unsurlarını tespit etmek ve derlemek; derlemeler sonucunda şehrin somut olmayan kültürel miras arşivini ve envanterini oluşturmak; yerel halkı somut olmayan kültürel mirasın değeri ve korunması konusunda bilinçlendirmek; Nevşehir'in kültürel miras turizmi bağlamında ulusal ve uluslararası platformlarda tanıtımı için dijital veri ve kaynak sağlamak; Nevşehir'in kültürel mirası ile ilgili yapılacak çalışmalara kaynak teşkil etmektir. Bu bağlamda, Somut Olmayan Kültürel Miras Sözleşmesinin amaçlarından bazıları sözleşme metninde şu şekilde belirtilmiştir:

- Kültürel ifadelerin çeşitliliğini korumak ve geliştirmek,
- Kültürlerin gelişmesi ve karşılıklı ve yararlı bir şekilde serbestçe etkileşime girmeleri için gerekli koşulları yaratmak,
- Kimlik, değer ve anlam araçları olarak kültürel etkinliklerin malların ve hizmetlerin kendine özgü niteliğini tanımak,
- Kamu kurum ve kuruluşları vasıtasıyla yerel, ulusal, bölgesel veya uluslararası düzeyde, doğrudan kültüre odaklanan veya kültürel etkinliklerin, malların ve hizmetlerin yaratılması, üretilmesi, yayılması, dağıtılması ve bunlara erişim de dâhil olmak üzere, bireylerin, grupların veya toplumların kültürel ifadeleri üzerinde doğrudan bir etki sahibi olmak üzere tasarlanan kültüre ilişkin politika ve önlemlerin alınmasını sağlamak.

“ PROJENİN ÖNEMİ ”

Nevşehir, Kapadokya Bölgesinin önde gelen merkezlerindendir ve bölgedeki diğer illere göre doğal mirası ile ön plana çıkmakta olup somut olmayan kültürel mirasın tanıtımı, aktarımı ve turizmde kullanımı bağlamında yetersiz kalmaktadır. Kültür ve Turizm Bakanlığının Türkiye Turizm Stratejisinde (2023) Kent turizmini geliştirmeye yönelik plan ve projelerin yaşama geçirileceği ifade edilmektedir (Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2007). Aynı raporun Kentsel Ölçekte Markalaşma Stratejisinde gerçekleştirilmek istenen hedeflerden biri de “Zengin kültürel ve doğal değerlere sahip kentlerimizin markalaştırılarak turistler için bir çekim noktası haline getirilmesi”dir. Raporda kentsel ölçekte markalaşmayı sağlamak amacıyla iç ve dış turizmde kültür turizmi hareketini artırmak için her yıl Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından bir şehrin “Kültür Turizmi Kenti” olarak ilan edilmesi hedeflenmektedir. Yerel halkın somut ve somut olmayan kültürel mirasın değeri ve korunması konusunda bilinçlendirilmesinin sağlanması da planlanmaktadır. Bu bağlamda yerel halkın somut ve somut olmayan kültürel mirasın değeri ve korunması konusunda bilinçlendirilmesi ve turistik çekiciliğin artırılmasına yönelik somut olmayan kültürel miras ürünlerinin tespiti, derlenmesi ve envanter oluşturularak turizme kazandırılması gerekmektedir. Bu noktada proje ile Nevşehir'in somut olmayan kültürel mirasının derlenmesi, arşivlenmesi ve elde edilen verilerden hareketle somut olmayan kültürel mirası içeren görsel, kitap, kısa filmi, tanıtım ve aktarımlar ile şehrin doğal turizmin yanı sıra “kültürel miras turizmi” alanında da ön plana çıkması sağlanacaktır. Ayrıca projeden elde edilen veriler ve çıktılar kültür ekonomisi, kültür endüstrisi, inovasyon ve tasarım alanlarını da harekete geçirir.

“ PROJENİN BÖLGESEL KALKINMAYA ETKİSİ ”

Projenin temel çıktısı olan “Nevşehir Somut Olmayan Kültürel Miras Envanteri” yerel, ulusal ve uluslararası açıdan birçok yaygınlaştırıcı etki ortaya koyacaktır. Nevşehir SOKÜM Envanteri, öncelikle kültür ve turizm sektörlerine veri sunacaktır. Sektörler, kültür ekonomisi açısından konuya yaklaşarak kültürel miras tanıtımında proje verilerini etkin olarak kullanabileceklerdir. Projede elde edilen veriler, Nevşehir örgün ve yaygın eğitim alanlarında öğretmenler ve usta öğreticiler tarafından öğrencilere öğretilerek kültürel mirasın gelecek kuşaklara aktarımı sağlanabilecektir. Konuyla ilgili araştırmacılar, yerel yönetimler, bölgenin ulusal ve uluslararası düzeyde tanıtımlarında daha kapsamlı ve etkili içerikler oluşturacaktır. Bölgeye gelen televizyon programları (belgesel, tanıtım, reklam, klip) birçok açıdan envanterden yararlanacaktır. Sonuç olarak birçok sektör (eğitim, turizm, medya, ekonomi) bölgenin somut olmayan kültürel mirası ile ilgili doğru, güvenilir, hızlı ve kolay bilgiye erişebilecek ve bunların kullanımıyla birlikte SOKÜM konusunda farkındalık oluşacak ve sürdürülebilir kültürel aktarım gerçekleşecektir.

“ PROJENİN ÇIKTILARI ”

- ▶ Yörenin somut olmayan kültürel miras unsurlarının il envanterine ve ulusal envantere kaydının sağlanmasıyla yörenin tanınırlığı ve görünürlüğünün artması
- ▶ Örgün ve yaygın eğitim kurumlarında kültürel mirasın aktarımı ve korunması
- ▶ Nevşehir’in somut olmayan kültürel miras turizminin çeşitlenmesi ve potansiyelinin artması
- ▶ Nevşehir ilinin kültürel mirasının turizm alanında etkin ve verimli kullanılması
- ▶ Sürdürülebilir kalkınmada somut olmayan kültürel mirasın payının artması
- ▶ UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı’na katılım için farkındalık ve somut verilerin sağlanması
- ▶ UNESCO Yaşayan İnsan Hazine’ne yöreden yaratıcı aktör katılımının sağlanması
- ▶ Nevşehir’in kültürel mirası ve turizmde kullanımına ilişkin bilimsel yayınların ve uygulamaya yönelik projelerin sayısının artması
- ▶ 9Yöreye ait coğrafi işaretli ürünlerin sayısının artması

“ PROJE EKİBİ ”

- ▶ Proje Yürütücüsü: Dr. Öğr. Üyesi Tugba GÖNEL SÖNMEZ
- ▶ Araştırmacı: Prof. Dr. Adem ÖGER
- ▶ Araştırmacı: Dr. Öğr. Üyesi Ömer KIRMIZI
- ▶ Araştırmacı: Doç. Dr. Murat GÜR
- ▶ Araştırmacı: Arş. Gör. Yücel ÖZDEMİR
- ▶ Araştırmacı: Arş. Gör. Kamile SERBEST
- ▶ Araştırmacı: Yeliz HAMURİŞÇİ

